

**«ΣΒΒΕ – EUROBANK ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ 2020
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ»**

Πριν προχωρήσουμε σε προτάσεις, θα ήθελα να κάνω κάποιες επισημάνσεις:

Παρ' όλες τις ενισχύσεις της Περιφέρειας μέσω των αναπτυξιακών νόμων και των λοιπών προγραμμάτων, δεν είχαμε τα ανάλογα αποτελέσματα.

Αυτό προκύπτει από τρία βασικά δεδομένα. Το ΑΕΠ, την ανεργία και την συμμετοχή της μεταποίησης ποσοστιαία.

- ❖ Το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) αυξήθηκε στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης από το 2001 ως το 2006 κατά 4,82 %, ενώ σε όλη την Ελλάδα κατά 7,8 %. Ο Έβρος και η Καβάλα είχαν την μεγαλύτερη συμμετοχή, ακολουθεί η Ξάνθη, η Ροδόπη και τελευταία η Δράμα.
- ❖ Η ανεργία στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη αυξήθηκε λίγο περισσότερο από το μέσο όρο σε όλη την Ελλάδα. Το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας το έχει ο Νομός Δράμας που ξεπέρασε δύο χρονιές και το 20 % και ακολουθεί ο Νομός Καβάλας.
- ❖ Η συμμετοχή της μεταποίησης στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία αυξήθηκε σε όλη την Ελλάδα από το 2001 ως το 2006 κατά 49 % περίπου, ενώ στην Καβάλα κατά 33 % και στη Δράμα κατά 38 %. Ο μέσος όρος στην περιφέρεια είναι 27 %, άρα στη Θράκη μειώθηκε σημαντικά η συμμετοχή της μεταποίησης.

Τί σημαίνουν όλα αυτά; Μικρότερη η συμμετοχή της Ανατολικής Μακεδονίας στο ΑΕΠ, μεγαλύτερη ανεργία, μικρότερη η συμμετοχή της μεταποίησης.

Με βάση τον αναπτυξιακό νόμο 1892/90, είχαν υπαχθεί 1274 επενδυτικά προγράμματα από τα οποία 83 % στη Θράκη και 17 % στην Καβάλα-Δράμα. Αντίστοιχα οι επιχορηγήσεις που δόθηκαν ήταν 93 % στη Θράκη και μόλις 7 % στην Καβάλα-Δράμα.

Πού πήγαν όλα αυτά τα χρήματα; Τί αποτελέσματα είχαμε;

Κατά τη γνώμη μου:

- ❖ Δεν απέδωσε το μοντέλο των επιχορηγήσεων και των νέων θέσεων απασχόλησης (πόσες άραγε από αυτές ήταν στην πραγματικότητα μεταγραφές από υφιστάμενες επιχειρήσεις;).
- ❖ Δεν μπορεί να ενισχύουμε τον σπόρο όταν το χωράφι είναι άγονο.

Βέβαια είναι γεγονός ότι τα έργα υποδομής στην περιοχή (ΕΓΝΑΤΙΑ, ΛΙΜΑΝΙΑ) έχουν τονώσει την δυναμική της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Επίσης σημαντικές λειτουργικές ενέσεις ήταν και είναι η επιδότηση του κόστους απασχόλησης και η υπαγωγή στο νόμο για τις ρυθμίσεις των δανείων.

Όμως σήμερα τίθεται ένα μεγάλο ερώτημα και βρισκόμαστε μπροστά σε ένα μεγάλο προβληματισμό. Καλούμαστε να συζητήσουμε για το μέλλον της βιομηχανίας, της μεταποίησης όταν είναι αβεβαίο το παρόν. Εν μέσω κρίσης πρέπει να διασφαλίσουμε κατ' αρχήν την επιβίωση των υφιστάμενων επιχειρήσεων.

Πολλές επιχειρήσεις στην περιοχή μας, όπως και αλλού, κινδυνεύουν να κλείσουν ή θα κινδυνεύσουν και οι πιο υγιείς αν η κατάσταση συνεχισθεί.

Κατά την άποψή μου, η κρίση μεγαλώνει από την κρίση του τραπεζικού συστήματος, καθώς και την αδυναμία ή ατολμία του Κράτους να στηρίξει το τραπεζικό σύστημα.

Μπορεί η σημερινή κατάσταση να είναι αρνητική, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να αντιδράσουμε. Σε γενικές γραμμές, πιστεύω ότι πρέπει να αλλάξει το μοντέλο της ανάπτυξης με ένα νέο μακροπρόθεσμο σχεδιασμό που κατ' αρχήν θα πρέπει να διασφαλίζει τις υπάρχουσες επιχειρήσεις. Βεβαίως θα πρέπει ο τριτογενής τομέας, το εμπόριο, οι υπηρεσίες να ενισχυθούν και να συνεργαστούν με την μεταποίηση και όχι να λειτουργούν

ανταγωνιστικά. Τομείς όπως ο τουρισμός και η αλιεία πρέπει να ενισχυθούν στην Ανατολική Μακεδονία.

Όμως θα πρέπει να αξιοποιηθούν κατά βάση οι πλουτοπαραγωγικές πηγές, το μάρμαρο, η ξυλεία, τα θερμά νερά, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Η Καβάλα διαθέτει τα πετρέλαια, τη Βιομηχανία Φωσφορικών Λιπασμάτων, βιομηχανίες δομικών υλικών. Η Δράμα διακρίνεται στην οινοποιία, την παραγωγή δομικών υλικών, στον κλάδο ένδυσης και ξύλου. Και στους δυο νομούς κυριαρχούν το μάρμαρο και τα αδρανή υλικά.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Οι προτάσεις μας, ιδιαίτερα για την Ανατολική Μακεδονία στα πλαίσια του νέου μοντέλου ανάπτυξης είναι:

1. Εκπαίδευση νέων σε ειδικότητες που έχουν ανάγκη οι τοπικές επιχειρήσεις:
Επιχορήγηση αυτών των ενεργειών (Συνεργασία Συνδέσμων - Επιμελητηρίων-ΟΑΕΔ και εκπαιδευτικών φορέων)
2. Επιχορήγηση επιχειρηματικών σχεδίων για προώθηση των πωλήσεων προς τα κέντρα και το εξωτερικό. Δημιουργία ενός οργάνου στα πλαίσια της Περιφέρειας που θα εγκρίνει, με την εγγύηση του Δημοσίου, την μέσω τραπεζών υποβολή αυτών των προτάσεων.
3. Αξιοποίηση των κονδυλίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για πιο ουσιαστικές, ρεαλιστικές και αποτελεσματικές ενέργειες. Τεράστια ποσά δαπανούνται σε μελέτες άνευ ουσίας, σε αποστολές άνευ αντικειμένου, σε επιτροπές, συμβούλια και «εκπαιδευτικά» προγράμματα κατάρτισης, που ναι μεν ενισχύουν το εισόδημα των ανέργων και των ενδιάμεσων γραφείων, αλλά δεν προσφέρουν ουσιαστικά.

Οι τομείς κατά την άποψή μου που πρέπει να στραφεί η ενίσχυση των επιχειρήσεων είναι:

- A) Σε επιχειρήσεις που είναι εξειδικευμένες σε δραστηριότητες με προοπτική κυρίως εξαγωγική.
- B) Στην καθετοποίηση της παραγωγής, στη βελτίωση της προστιθέμενης αξίας για πιο ανταγωνιστικά προϊόντα και υπηρεσίες.
- Γ) Στην αξιοποίηση των διαθέσιμων Α΄ υλών, πλουτοπαραγωγικών πηγών και των υπαρχουσών υποδομών.
- Δ) Στην αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων κάθε περιοχής, πχ αλιεία, τουρισμός, μάρμαρα για την Καβάλα – μάρμαρα, οινοποιία, ξυλεία για την Δράμα.
- E) Στην αξιοποίηση της στρατηγικής θέσης κάθε περιοχής, πχ λιμάνι Καβάλας για προώθηση προϊόντων σε Βαλκανικές χώρες ή ενεργειακοί κόμβοι (Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη) κλπ.

Η Ανατολική Μακεδονία αλλά και η Θράκη μπορούν να διαδραματίσουν ένα σημαντικό ρόλο στην Νοτιοανατολική περιοχή των Βαλκανίων λόγω της στρατηγικής θέσης, αλλά και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των Ελληνικών επιχειρήσεων. Το δημιουργικό πνεύμα, η εμπειρία και η τόλμη του επιχειρηματία, η συνεργασία επιχειρήσεων - φορέων και Κράτους μπορεί να δώσουν πρωταγωνιστικό ρόλο στις επιχειρήσεις της περιοχής στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων.

30 Νοεμβρίου 2009

Λευτέρης Καλταπανίδης

Πρόεδρος Συνδέσμου Βιομηχάνων Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης